

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 22.

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, JANUARY 27th, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

John Germ, gost slovenskega radio programa, je presenetil poslušalce

V zadnjem hipu je bilo sporočeno vodstvu slovenskega radio programa v Clevelandu, da bo nastopil kot pevec in igralec Mr. John Germ, glavni podpredsednik KSKJ, doma iz Pueblo, Colo. Nahajal se je na letnem zborovanju uradnikov Jednote v Jolietu, kjer so ga njegovi prijatelji iz Clevelanda naprosili, da pride v Cleveland in poje. In John Germ je pel in igral izbor. Kot moremo posneti iz posročil raznih oseb, je ljudem zelo ugajal njegov glas in igranje. In Slovenski radio klub je prav vesel, ker je dobil tako odličnega gosta v nedeljo. Saj je namen slovenskega radio programa predvsem zbirati domače slovenske moči v Ameriki. WJAY radio postaja je imela v nedeljo prvič svoje na novo opremljene prostore v Starr Piano poslopiju. Prostor so zelo komodni in zelo lepo opremljeni. Pri nedeljskem slovenskem radio programu je nastopil Slovenski radio orkester, ki je podal nekaj izredno dobrih polk in valčkov. Odlično je pa igral Barbičev orkester, ki obstoji iz violine, harmonike in sodeluje piano. To se pravi, da je igranje, ki v resnici zasluži priznanje. Zeleli bi, da bi Barbičev orkester še večkrat nastopil. Ta orkester igra po nohtah, pravilno, točno, nežno, in daj pisec teh vrstic ni imel prilike poslušati radio programa na domu, pač pa na postaji WJAY, kjer se ne more določno vedeti, kako ta ali oni igra ali poje, pa je opazil, da je Barbičev orkester eden izmed najboljših, kar smo jih imeli doslej na slovenskem radio programu. V resnici moramo dati vse priznanje Barbičevemu orkestru. Poleg tega je lepo ugajal slovenski radio kvartet, pri katerem so nastopili dr. L. J. Perme, Frank Švigel, Miss Mary Udovich in Mrs. Josephine Lausche-Welf. In naš Joe Sodja? Zeleli bi, da tega talentiranega slovenskega fanta še večkrat dobimo za naš slovenski radio program. Videti bi ga morali vsi, kako on igra. Telo in duša mu je v igranju, potegne po strunah, da pričakuje jemo vsak čas, da bo vse skupaj počilo, toda izvabi iz strun tako nežne glasove končno, da je videti, da se mu strune smehljajo kot se Joe smehlja strunam, ko igra po njih. "Fantek" Joe Sodja bo delal še čast narodu po Ameriki. In končno, kako vam je ugajal nedeljski radio program, nam boste že sporočili tekom tedna. Ljudsko mnenje je, kar upoštevamo.

Sodnik Kovachy se hoče prepričati na lastne oči glede avtomobilistov

Mestni sodnik Julius Kovachy, kateremu je dana naloga, da sodi kršilce avtomobilskih postav, se je hotel pretekle soboto in nedeljo sam prepričati, koliko je resnice na trditvah raznih avtomobilistov, ki so prepeljani pred njega radi kršitve postav. Sodnik Kovachy se je preoblekel za policista in se vozil po mestu s policijskim avtomobilom, da vidi na lastne oči, zakaj policisti aretirajo avtomobiliste in kakšne vzroke navajajo avtomobilisti, ko so aretirani. Vozil se je v policijskem avtomobilu od 4. popoldne v soboto do 2. ure zjutraj v nedeljo. Sodnik Kovachy se je izjavil, da je prometni policist podoben lovecu, ki gre na lov na zajce, samo razlika je v tem, da prometnemu policistu preti več nevarnosti kot zajčjemu lovecu. Ko policist opazi kršilca te ali one avtomobilske postav, je kot tedaj, kadar lovec zagleda zajca. Začne se divja gonja. 65 milj na uro je vozil policist sodnika, ko je opazil nekoga, ki je vozil preko rdečega signala. In vjel ga je, dočim lovec ne dobi vedno zajca na muho. V splošnem se je sodnik Kovachy izjavil, da avtomobilisti v Clevelandu izystrno vozijo, in so jako redki slučaj, ko je potrebno, da policija nastopi. Večina so mladi fantje, ki vozijo prehitro ali ki ne pazijo na varnostne signale na križiščih.

Hrvatski večer

Še enkrat opozarjamo na lep hrvatski večer, ki ga priredi "Gnjezdo št. 86," od Hrvatske Bratske Zajednice, v sredo, 28. januarja, ob 8. uri zvečer v velikih dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. Lepo petje, igranje in govori so na sporedu. Program je pod vodstvom Mr. Stephen J. Lučića. Tudi več Slovencev nastopi pri programu. Rojakom prav priporočamo, da se udeležijo tega večera, zlasti ker je vstopnina prosta.

Josephine Zak

Kot smo že poročali je umrla 20 let stara Josephine Zak, rojena Travnik. Ranjka je bila rojena v Clevelandu. Tu zapuščala soproga in starše, poleg tega pa tri brate in pet sester. Bila je članica društva Woodmen Circle, Waterloo Grove št. 114. Pogreb ranjske se vrši iz hiše žalosti na 1230 E. 173rd St. v torek zjutraj ob 8:30 pod vodstvom F. Svetek pogrebnega zavoda. Naše iskreno sožalje vsem preostalim, ranjki pa naj bo ohranjen blag spomin.

Zanimiv večer

Nekaj ožjih prijateljev Mr. John Germa, iz Pueblo, Colo., je priredilo prijaznemu Johnu poslovnih večer sinoči v Knausovi dvorani. Družba ni bila številna, toda toliko bolj prijazna in domača. Po okusnem prigrizku se je vršilo več šaljivih in zanimivih govorov, nakar je Mr. Germ zapel nekaj domačih pesmic. Hojzerjevi so pa skrbeli, da se je razvil ples. Navzoča sta bila tudi Mr. John Dečman iz Forest City, Pa. ter Mr. R. G. Rudman. "Tak lušno je bilo, da ne bo nikol več tako!" je dejal vsak, ki je bil navzoč in ki se je poslavljval v zgodnji jutranji uri iz dvorane. Mr. Germ se je odpeljal zjutraj ob 2. proti svojem domu v Pueblo. Kdaj se zopet vidimo, John?

VELIKA AMERIŠKA PUŠČAVA

Bivši lastnik hotela obsojen v smrt, ker je požgal lastni hotel

St. Louis, Mo., 26. januarja. Ralph Pierson, bivši lastnik Buckingham hotela v tem mestu, je bil danes od porotnikov spoznan krivim, da je požgal hotel in da je tekom ognja v hotelu sedem oseb zgubilo svoje življenje. Porotniki so ga spoznali krivim umora prve vrste. Enako je bil na smrt obsojen Lee Meadows, stražnik v hotelu, ki je pomagal lastniku zažgati poslopje. Državni pravdnik je na sodnji dokazal, da je bilo hotelsko poslopje nalašč zažgano v letu 1927, v namenu, da dobi lastnik visoko zavarovalnino.

Vest iz domovine

Mr. Joseph Režek, 1434 E. 61st St., je dobil žalostno novico iz stare domovine, da mu je 21. decembra preminul oče, Joseph Režek, v visoki starosti 80 let. Doma je bil iz Mirne Peči na Dolenjskem. V Ameriki je ranjki prej bival 35 let, in je bil ameriški državljn zadnjih 28 let. Ker je pa vedno hrepenel po stari domovini, se je podal tja pred dvema letoma, kjer je sedaj umrl. V Clevelandu zapuščala soproga, v starem kraju pa dve hčeri.

Prijetni obiski

V nedeljo sta poleg Mr. Ivan Germa obiskala našo naselbino tudi Mr. John Dečman, predsednik porotnega odbora K. S. K. Jednote in Mr. G. R. Rudman, član finančnega odbora. Oba sta tudi poslušala slovenski radio program kot gosta Mr. John Zulicha, in sta se o programu skrajno pohvalno izrazila.

Društvo Lilija

Dramsko društvo "Lilija" bo imelo nocoj zvečer, 27. januarja, svojo redno sejo. Prisojijo se vsi, da so prav gotovo navzoči.

Kapitalist hvali razum in trezno mišljenje ameriških delavcev

New York, 26. januarja. Richard Whilney, kapitalist, predsednik borze v mestu New York, je danes izjavil svoje začudenje nad trezno pametno in glede razuma ameriških delavcev, ki se v teh težkih časih tako mirno in dostojno zadržijo. Zlasti pripisuje ves kredit ameriškim delavskim organizacijam. Lojalnost in trezna pamet ameriškega delavca, ki se danes nahaja v najhujši stiski, bo rešila Ameriko, je rekel Whilney. Na potu smo proti boljšim časom, in če v slabih časih ne bi ameriški delavci rabili toliko razuma, tedaj bi bilo gorje za Ameriko. Whilney je govoril na zborovanju bankirjev iz države New York. "Delodajalci, kot delavci, razumejo, da prihajajo delavske plače kot dobički od produkcije v tovarnah. Naši izurjeni kot neizurjeni delavci so morali iti skozi trdo šolo preizkušnje tekom sedanje krize. Toda trezna pamet in razum ameriškega delavca bo preživela tudi sedanjo krizo, in ni več daleč čas, ko bodo razmere več kot normalne."

Proti prohibiciji

Mestna zbornica je sinoči odglasovala v prid resolucije, da se pozove kongres, da nemudoma prekliče prohibicijo. Resolucija je bila sprejeta z 19 glasovi proti štirim. Proti resoluciji so glasovali: Claybourne George, (za morec), Susan Rebhahn, Peter Rieder in župan Marshall. Zakaj je slednji volil proti resoluciji, ni mogoče dognati. Councilman Mihelich je vložil predlog, da se odpravi mestna prohibicijska postava. Predlog je bil poslan v pristojni odbor.

Zanimiv govor odličnega Amerikanca glede davkov in javnih stroškov

John D. Fackler, predsednik zveze lastnikov hiš in poslopij v Clevelandu, je imel pretekle soboto precej pomemben govor, tekom katerega je povdarjal, da ho stroški mestne vlade tako silno narastli, da bo temu posledica vedno višji davki. Rekel je, da bi se stroški lahko izdatno znižali, ako bi se prikrašalo plače stoterim uradnikom, ki so dobro plačani, pa vendar niso v resnici potrebni pri vodstvu mestne vlade. Govornik je povdarjal, da so od leta 1910 narastli stroški mestne vlade od \$10.49 na \$27.02 na prebivalca. Povprečno se je potrošilo na leto pred dvajsetimi leti po \$60.92 na enega učenca v javnih šolah, danes pa velja davkoplačevalce \$186.24 vsak otrok, ki se nahaja v ljudskih šolah. Seveda, se veliko govori, je rekel John D. Fackler, da mesto nima denarja, ker je preveč zastalnih davkov. \$28.000.000 ne morejo oblasti iztirjati v davkih. Zato je pa treba drugje hraniti. Tudi policisti in ognjegašci ne bi smeli biti poslani v pokoj, potem ko so služili 25 let. To velja mesto silne vsote denarja. Govornik je žel veliko odobravanje. Mnogo Slovencev je bilo navzočih pri njegovem govoru.

Listnica uredništva

J. R. — Ako se podpisete s polnim imenom in pridenete naslov, vam odgovorimo na vaše pismo glede tožbe moža. Uredništvo mora vedeti, s kom ima opraviti.

Novorojenka

Pri družini Svete na 64. cesti se je ustavila tetica štokljka in pustila staršem zalo hčerko. Čestitamo!

Ameriška Legija zahteva, naj se izplača veteranom zavarovalnina

Indianapolis, Ind., 26. januarja. Eksekutivni odbor Ameriške Legije, organizacije nekdanjih ameriških vojakov, je pri svoji seji brez debate in enoglasno sprejel zahtevo, da se plača iz blagajne Zedinjenih držav bivšim vojakom polna odškodnina in zavarovalnina, kakor se glasijo njih certifikati. Ko je imela Ameriška Legija lansko leto v Bostonu konvencijo, slednja ni sprejela predloga, da se zahteva 80 procentov izplačila na zavarovalninske certifikate veteranov. Toda slabe gospodarske in delavske razmere so prisilile glavni odbor Ameriške Legije, potem ko je stotine podružnic Legije potom svojih članov zahtevalo izplačilo, da je sprejel glavni odbor sklep, da naredi tozadevno zahtevo v Washingtonu. Predno se izplačilo odobri, mora kongres narediti tozadevno postav, toda je malo upanja, da bi kongres naredil kaj enakega, ker zakladniški tajnik Mellon izjavlja, da bi takojšno izplačilo zavarovalninskih certifikatov škodovalo blagajni Zedinjenih držav. Skupno imajo dobiti bivši vojak \$3.500.000.000, kar bi se imelo izplačati v letu 1942, toda ker so razmere izvanredno slabe, zahteva tisoče bivših vojakov, da se jim zavarovalnina takoj izplača.

Vest iz domovine

Mr. Anton Kovach je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je nemila smrt pobrala ljubljeno mamo Heleno Kovač, ki je umrla v starosti 87 let. Za njo žalujeta dva sinova in več vnukov. Ranjka je bila doma iz vsaki Črešnjice. Naj počiva v miru! — Anton Kovach, 17721 Melvern Rd., Cleveland, O.

Ranjki John Bolka

Poročali smo že o smrti rojaka Ivan Bolka iz Akrona. Prijatelj lista nam še sporoča, da mu je pevski zbor "Javornik" poklonil venec v zadnji pozdrav in mu ob krsti zapel lepo žalostinko "Vigred." Naj bo ranjkemu ohranjen blag spomin!

Rojak ponesrečil

Poznani rojak John Kadunc, 1229 E. 71st St., se je ponesrečil pri delu. Dobil je težke opekline. Nahaja se v bolnici sv. Aleša, v sobi št. 107. Prijatelji ga lahko obiščejo. Želimo mu, da bi se čimprej zopet zdrav povrnil na svoj dom!

Umrl Zakrajšek

Društvo Kristusa Kralja št. 226 K. S. K. J. prosi vse člane, da se nocoj večer ob 8. uri udeležijo skupne molitve na domu ranjkega, 1127 E. 66th St.

Avto razstava

Nad en milijon dolarjev so vredni avtomobili, ki se nahajajo na letošnji avto razstavi v Clevelandu. Prvi dan je obiskalo razstavo 31.000 oseb.

Nov zastopnik

Mr. Frank Kogovšek, 716 Spring St., Niles, O., je prevzel zastopništvo slovenskega dnevnika "Ameriška Domovina" za Niles, Ohio, in okolico. Mr. Kogovšek je popolnoma upravičen sprejemati naročnino od starih in novih naročnikov, kakor tudi sprejemati naročila za tiskovine in oglase. Mr. Kogovška kot se je ustavila tetica štokljka in pustila staršem zalo hčerko. Čestitamo!

Ogromna večina ameriškega naroda je tolerantna, pravi jezuitski pridigar

"Tolerantnost je prvi princip ameriške svobode," se je izjavil včeraj jezuit Rev. Michael J. Ahern, profesor kemije in geologije na Weston univerzi, tekom svojega govora v Clevelandu. "Ogromna večina ameriškega naroda je tolerantna," je rekel Ahern. "Amerikanec je gentleman, in kdor ni gentleman, ni Amerikanec. Da so Amerikanci v resnici tolerantni in gentlemani, naj služi kot dokaz sledeče dejstvo: V Ameriki se nahaja približno 20.000.000 katolikov. Izmed teh jih lahko voli 6.000.000. Demokratični predsedniški kandidat Alfred Smith je pa dobil skupno nekaj nad 16.000.000 glasov, kar priča, da je najmanj 10.000.000 protestantov ali brezvercev glasovalo za katoličana Smitha. Torej je Smith dobil ogromno ali pretežno večino glasov od drugih volivcev, in ne od katoličanov, kar dokazuje, da je ameriški narod skrajno toleranten narod."

Mati je umorila sina in poskusila samomor

Shaker Heights, Ohio, 25. januarja. — Pretresljiva družinska tragedija se je pripetila včeraj na Braxton Rd., v tem mestu, kjer stanuje družina Mrs. Gertrude Mary. V obupu radi finančnega položaja je Mrs. Mary umorila svojega 6-letnega sina, nakar si je sama prizadajala z britvijo težke rane. Mater so po odkritem zločinu prepeljali v St. Luke's bolnico, kjer zdravniki obupujejo nad njenim položajem. Služkinja pri družini, Ella Rady, je pravkar prinesla večerjo na mizo in je hotela poklicati gospodinjico, katere pa ni mogla nikjer dobiti. Končno je slišala iz kopalnice stokanje. Hotela je v kopalnico, ki pa je bila zaklenjena. Hitela je po sosedo, s katero sta udri v kopalnico, kjer se jima je nudil strašen prizor. Tla so bila vsa krvava. Na tleh je ležalo truplo malega sinčka, mati je pa v nezavesti ležala poleg njega. V stanovanjski sobi so dobili poslovnico pisno mlade žene, v katerem pravi, da ni mogla več živeti, ker nima denarja. Njen mož je umrl lansko leto. Bil je odvetnik, toda ni zapustil, razen hiše, nobenega premoženja.

Stara devica daje denar za stare konje

Detroit, Mich., 26. januarja. Stara devica, Miss Mary Greenwood, ki je umrla v tem mestu, je zapustila vse svoje premoženje za ustanovo farme, kamor bi se pošiljali konje, ki bi na dotični farmi živeli "v pokoju." Zapustila je tudi dva brata, katerima je podarila po \$5.00, in brata pravita, da bosta tožila glede oporoke, Miss Greenwood je zapustila \$100.000.

Francija išče novega predsednika kabineta

Pariz, 26. januarja. — Predsednik republike, Daumergue, je pozval francoskega zunanega ministra Brianda, da se vrne nemudoma v Pariz, kjer bo prevzel predsedništvo novega francoskega kabineta. Briandu se pa nič kaj ne zljubi postati predsednik francoske vlade.

Združena društva

Seja združenih društev fare sv. Vida se vrši v sredo, 28. januarja. Pridite gotovo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina, 5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 22, Tue., Jan. 27th, 1931.

Propaganda za Jugoslavijo

"Ti voditelji in njih nasledniki so se ves čas tekom 19. stoletja in v pričetku 20. stoletja neprestano borili za neodvisnost srbskega naroda. Ta narod je v resnici doprinesel neštete žrtve, zlasti žrtve tega junaškega naroda tekom svetovne vojne, in spretnost njega državnikov, ki so imeli uspeh v najbolj težavnih položajih, ne samo, da so ohranili in pojačali srbsko neodvisnost, pač pa so s pomočjo velikih narodnjakov v Sloveniji in na Hrvaškem ustanovili veliko narodno državo Jugoslavijo.

"Vsi ti dogodki bi lahko napolnili mnogo zanimivih strani v moderni zgodovini. Zveza med zahodnimi in zapadnimi deli jugoslovanskih pokrajin, ki se je razvila v neodvisno državo, se je pripetila takoj, ko je bila zaključena svetovna vojna, in je bila 1. decembra, 1918, po kralju Aleksandru, sedanjemu vladarju, katerega pogumu, energiji in previdnosti se ima naša dežela zahvaliti za napredek na tako mnogih poljih. Danes Jugoslavija ne reprezentira samo narodne pač pa tudi geografične in gospodarske enote. Ekonomska enota je zlasti pospeševana po srečni geološki in geografski kombinaciji gora s planinami in ravninami in z morjem, kar je vse skupaj naravnim potom zvezano z rekami, kot so Donava, Sava, Drava, Morava in druge.

"Ta naravna zgradba daje tudi vse, kar se le more izvesti iz nje: poljedelski pridelki, rudnine, vodna moč, in — eno najpoglavnejših, krasna naravna scenarija, zlasti pa visoke gore, in ne daleč od njih solnčnato morsko obrežje s prizori, ki povsem spominjajo na Californijo. Ti kraji imajo silno privlačno moč za turiste, ki prihajajo iz drugih krajev, iz tujezemstva. In naj na tem mestu izrazim upanje, da bo prišlo mnogo Amerikancev v naše kraje na obisk, da vidijo naše poljedelstvo, trgovino, industrijo in napredek, ki ga je naredila Jugoslavija.

"Pri tem seveda pričakujem in lahko dam garancijo, da se bo naša dežela združila z drugimi, blizu in daleč, z deželami v starem in novem svetu, da z dobičkom medsebojno zamenjamo blago. Seveda, mnogo, mnogo dela še čaka Jugoslavijo, več železnic se mora zgraditi, vodne sile in rudniki se morajo izkoristiti, pomorske ugodnosti se morajo povečati. Vse to so dela, za katera rabimo prijateljske pomoči in podpore od strani drugih narodov.

"Naj ob tej priliki omenim, da so nam Amerikanci na jako dobrodošel način podarili to pomoč, in to ne samo tekom vojne, pač pa tudi po vojni. In morda se vam ne bo zdelo odveč, ako omenim, da je tudi naša Jugoslavija pomagala pri gradnji in premoženju Zedinjenih držav. Tekom dolge vrste let je veliko število Jugoslovancev se izselilo v Zedinjene države, delali so v rudnikih in na poljih, medtem s opa pripomogli k napredku Amerike tudi v intelektualnem smislu, da omenim samo velikega misijonarja Indijancev, Barago, potem pa velike iznajditelje, profesorja Pupina in Tesla, ki so po svoje pripomogli k veličini, moči in blagostanju ameriškega naroda.

V Zedinjenih državah se nahaja danes okoli en milijon Jugoslovancev. In kar mi potrebujemo, je prijateljstvo, mir in sporazum, kajti to so najboljše pogoji za napredek Jugoslavije, ki si prizadeva postati vogelni kamen za kulturo in civilizacijo med vzhodom in zahodom. Prava kultura in civilizacija je narodna in mednarodna ob istem času, in to se da lahko najbolj dokazati po lepi glasbi. Slišali boste sedaj lepo jugoslovansko petje in glasbo, ki vam bo tolmačila dušo in značaj jugoslovanskega naroda bolj kot pa morejo to storiti besede. Hvala vam!

D O P I S I

Shinnston, W. Va.—Prosimo dovolite tudi meni malo prostora v cenjenem listu Ameriški Domovini, katerega jaz najraje citam in mislim, da tudi drugi, ker je to eden najboljših slovenskih listov v Ameriki. O delavskih razmerah ne bom dosti pisala. Sedaj nekaj časa se dela vsak dan, kako dolgo bo to, se pa ne ve.

Omeniti hočem, da smo imeli prav lep novoletni dan, ko smo imeli obisk iz Clevelanda. Obiskal me je moj brat Dominic Walter in njegova soproga Jennie. Ker pa nista imela svojih malih seboj, se nista mogla dolgo zamuditi in le s težavo smo ju pridržali tri dni. Toda dnevi so bili tako kratki, da niso bili vsi trije za enega. Prav veselje smo bili nujnega obiska, ker je bilo to prvič, da sta nas obiskala. Veseli smo bili nujnega obiska zato, ker se nismo videli že eno leto, drugič zato, ker sta bila tako prijazna, da sta šla za botra naši hčerki, in pa za-

to, ker sta prinesla tako lepa darila za našo hčerko in sinčke, za kar se jima na tem mestu prav srčno zahvaljujem. Želim, da bi nas zopet obiskala poleti, vsaj naša fantka vaju tako ne moreta pozabiti in vedno vprašujeta, kedar ju bom obkleda v tiste obleke, ki jih je botra prinesla. Če nam bo Bog dal zdravja, vas bomo enkrat poleti obiskali, da bomo videli vaš dom.

Nadalje prav lepa hvala mojemu dragemu bratu Jimu Walter in njegovi soprogi Mary, ki sta nam vsem poslala tako lepe darove. Prav lepa hvala, Mary, samo to si se mi zamerila, ker nisi še Ti prišla sem pogledat. Bi vsaj videla, kakšne hribe in doline imamo tukaj pri nas v West Virginiji.

Nadalje se zahvalim mojim dvema mlajšima sestrama Molly in Mildred Walter, ki sta poslali tako lepo darilo za hčerko, da sem ga bila prav vesela. Prav lepa hvala, dekleta, vam bom že

ob kaki priliki povrnila, ako mi bo mogoče.

Nadaljna zahvala gre moji sestri in družini Mary Penko v Conneaut, O. Kakor hitro je zvedela, da smo dobili hčerko, je takoj poslala darilo zanjo. Ker je pa Virginia May še premajhna, da bi se sama zahvalila za vse, kar je prejela, je pa to moja dolž-

nost. Zato še enkrat prav lepa hvala vsem skupaj od vse naše družine. Obenem pa pošiljam svoj sestrski pozdrav vsem mojim bratom in sestram in njihovim družinam. Bog vam plačaj! Ameriški Domovini pa želim še mnogo novih naročnikov. Josie Stepech, box 302.

NEKAJ VAŽNEGA IZ EUCLIDA

Sedanja depresija, katerega najbolj tlači delovno ljudstvo in v kateri je prizadetih na tisoče naših rojakov, še vedno traja in je nikakor noče biti konec. Danes se šteje lahko srečnega oni, ki ima stalno delo ali vsaj par dni v tednu. Pomanjkanje je splošno in velike družine, katerim je potreba premoga, živeža, obleke itd. najbolj trpe. Kam naj se obrnejo, če so izčrpali že vsa sredstva? Da gladijejo, to je neoporečno in tem je treba priskočiti na pomoč.

V Euclidu obstoja že precej časa "Ely Republican Club," ki nima samo političnih smernic, pač pa tudi dobredelne. Ta klub je že mnogim pomagal in mnogo naših rojakov lahko o tem pričča. Če le mogoče, se vsaki prouži za pomoč ugodni in je bilo razdeljenega že veliko vagonov premoga, živeža in obleke za najpotrebnejše. Da se enak klub ustanovi, sta se najbolj trudila naš župan Ely in John Sullivan in je po županu tudi dobil ime, ker je on prvi pričel z akcijo in ker vedno rad pomaga revežem.

Našim rojakom svetujem, posebno onim z velikimi družinami, da se obrnejo v slučaju potrebe in pomoči kar na podpisane, in sicer: — Joe Kraince, 22970 Ivan Ave., Euclid, O. in šel jim bodi na roke ter jim preskrbi najpotrebnejše stvari. — Nihče naj se ne sramuje, ker se ne razglasa z velikim bobnom, komu se pomaga, ker ostane vsaka taka beseda tajna, zato pridite gotovo na gornji naslov. Pripravljen sem pomagati, da boste potom tega kluba prejeli premog, živež ali obleko za svoje otroke, in to popolnoma za-astonj, ako se izkažete, da ste v resnici potrebni. Pomnite, da ta klub ne pozna potrebnih samo za božične praznike, ampak vedno, kadar ste v stiski, posebno v sedanjih slabih časih, ko je vsaka taka pomoč potrebna. Je se ne samo za praznike, želedec se oglašva vsak dan in če v družini ni potrebnega, prične stradanje. Ta klub se ne ozira tudi na to, je li oni, ki je potreben, republikanec, demokrat ali socialist. Vsem rad priskoči na pomoč bodisi te ali one narodnosti ali stranke.

Slovenec torej priporočam, naj se poslužijo te prilike.

Pisal bom še večkrat o tem in o delovanju tega kluba v splošnem, da se našim rojakom in rojakinjam raztolmači vrline te pomembne organizacije. Dobe se nekateri, ki drugače tolmačijo delovanje tega kluba in v splošnem napadajo sedanjo administracijo, sem prepričan, da se jim bodo oči odprle in da si bomo postali najboljši prijatelji. Citateljem tega lista iz Euclidsega naselbine pa priporočam, da pazno zasledujejo priobčne dopise, ker se bodo tikali cen vode, davkov in drugih važnih zadev, ki bodo zanimala vsakega.

DAVNI PRIVIDI SE URESNIČUJEJO

Slavni francoski pisatelj Jules Verne, ki je pred več kot pol stoletjem napisal svoja svetovnoznana dela, katere bi lahko imenovali fantastična, da se niso uresničila vsa njegova prerokovanja, je imel čudovite privide in vizije. Takrat, ko se človeku še sanjalo ni o uspehih današnje moderne tehnike, je navedel zrakoplove, letala in podmorske čolne, s katerimi bodo raziskali severni in južni tečaj. Vse njegove fantastične prerokbe so se uresničile, in sedaj se ima uresničiti tudi zadržka, ki jo je dal svojem imaginarnemu podmorskemu čolnu "Nautilus" in njegovemu kapetanu Nemu, da raziše severni tečaj, kakor je on to opisal v svojem velikem in zanimivem romanu "Dvajset tisoč lig pod morjem."

Sir Hubert Wilkins namerava odpluti spomladi s podmorskim čolnom na raziskovanje severnega tečaja, in poročano je že bilo, da bo vnuč velikega pisatelja kristol podmorski čoln, ki ima odpluti proti severnemu tečaju. Zdjaj pa se poroča, da se bo imenovani vnuč velikega pisatelja sam osebno udeležil te vožnje proti tečaju, katero je pred več kot pol stoletjem opisal njegov slavni ded.

Dne 16. januarja 1931 je odpotovala v Rouen, na Francoskem, skupina francoskih in ameriških častnikov, ki so obiskali Jean Jules Verne-a, mladega odvetnika in pomočnika in pomožnega državnega pravdnika, ter ga prosili, naj jim kaj pove o svojem nameravanem podvzetju.

"Na to vožnjo se pripravljam z velikim veseljem in entuziazmom," je rekel Vernejev vnuč. "Meseca februarja odpotujem v Philadelphijo, kjer bom prisostvoval krstu podmorskega čolna "Nautilus," in ko bo podmornik odplul iz luke, bom tudi jaz na njegovem krovu. Prepričan sem, da bom s tem častno zadostil spominu svojega velikega deda.

"Eno najznačilnejših dejstev je to, da so bile skoro vse ideje, ki jih je razvil moj ded v svojem slavnem tozadavnem delu, in ki gredo za tem, da se zavaruje podmornik pred ledeniki in plavajočim ledom, udeleževane na našem modernem "Nautilusu." Prividi in vizije mojega deda, so se skoro do pičice uresničile."

Jean Jules Verne, vnuč slavnega pisatelja in moderni kapetan Nemo dvajsetega stoletja, je bil deset let star, ko mu je umrl njegov slavni ded, in sicer leta 1905, ter se prav dobro spominja, kako mu je njegov stari oče mnogokrat čital gotove odlomke iz svojega slavnega dela.

AMERIŠKI RAKETIRJI IN AMERIŠKA VLADA V OČEH OSTALEGA SVETA

Razmere, ki vladajo v Ameriki, so svojevrstne in edino v Ameriki mogoče. Raketirstvo, razbojništvo, butlegerija in ostali priveski, ki jih je ustvarila naša famozna prohibicija, je v Ameriki v polnem cvetju, in ni čudo, da ostali svet strmi nad vsem tem, kar se tukaj dogaja, maje neverno z glavo in zbija šale in dovpite na naš račun.

Pred nekaj dnevi je velik angleški dnevnik "Evening Stand-

ard," ki izhaja v Londonu, priobčil karikaturu, v kateri je naslikan naš prosluhi Al Capone, ki je bil pravkar ustoličen kot predsednik Zedinjenih držav. Al Capone stoji na tribuni, kjer polaga prisego, pred njim je mikrofoni, v katerega govori svoj inavguracijski govor, ki je od dan širom sveta potom radia. Al Capone ima na glavi velik slammnik, v ustih pa debelo cigaro in pravi v mikrofoni: O. K.

boys! Na desni in levi ob njem stojte gangeži, njegovi telesni stražniki, z revolverji v rokah, zadaj za tribuno pa je videti nadaljne gangsterje, ki odnašajo truplo Herbert Hooverja, ki so ga na njegovo, Caponejevo, povelje ubili, da je mogel sam postati predsednik. Ozadje tribune pa tvori skladovnica zabojev z raznovrstnim importiranim žganjem. . . .

Drugi časopis prinaša zopet Caponejevo sliko, ko sedi ta kot predsednik Zedinjenih držav za svojo pisalno mizo v Beli hiši v Washingtonu, nad mizo pa je obešena slika George Washingtona, okrašena z ameriško zastavo. . . .

Tako nas torej gleda ostali svet, kar je tipično, če ne radi drugega, že radi tega, ker je značilno, kakšen sloves uživa Al Capone v Evropi. Evropa pravi, da je ameriški raketirstvo vteleseno in posebljeno v gangsterju Al Caponeju. Nobenemu newyorškemu raketirju se še ni posrečilo, da bi se tako "proslavil" v Evropi, kakor se je Al Capone, "boss de racketeers et em-pereur des bootleggers," kakor ga imenuje francoski časopisje.

Londonski časopis "Evening Standard" ga torej slika kot predsednika Zedinjenih držav. Pariški dnevnik "Journal des Debats" pa se bavi nekoliko bolj resno z njim in ga vidi kot bodočega senatorja Zedinjenih držav iz države Illinois. "Al Capone je danes neoporečni vladar butlegerije in boss ustanove plačevanja tributov za zavarovanje življenja in blaga," pravi dalje omenjeni pariški dnevnik. "Capone izvaja svojo avtoriteto nad skoro vsemi mestnimi uradniki, nad večino voditeljev in politikov in nad vsjo čikaško policijsko silo. On poseduje v Chicagu in okolici mnogo velikih apartmment hiš in hotelov, K njegovim vrtnim veseliam, ki jih je priprejal v svoji prekrasni reziden-ciji v Miami, Florida, pozimi leta 1928, je prihajala na njegovo povabilo najodličnejša newyorška in čikaška družba, pripadajoča najvišjim socialnim slojem. Najskromnejši proračun izkazuje najmanj en milijon dolarjev njegovih letnih izdatkov. Capone se upravičeno pritožuje, da mu povsod, kamorkoli se obrne, slede paraziti in zajedalci, prohibicijski agentje in drugi polipi, ki mu požro polovico njegovih dohodkov.

"Capone, mož akcije, je tudi politični voditelj, filantrop in filozof. Pravi, da je svoje nazore in svojeja duha podedoval od srednjeveških vitezov, ki so tudi zahtevali gotovo plačilo, oziroma tribut za protekcijo življenja in lastnine svojih vazalov in podložnih, kakor tudi od potnikov, ki so potovali skozi njihove dežele. 'Kakor ti vitezi, tako tudi jaz prodajam varnost, protekcijo in mir.'

Al Capone ni nič več in nič manj kot so bili srednjeveški vitezi. On je tudi filantrop (človekoljub), ki je za časa velike krize in splošne nezaposlenosti otvoril celo vrsto restavrantov in zavetišč, kjer dobe brezposelni brezplačno hrano in prenočišče. (Kje in kako je dobilo evropske časopiseje to ugotovitev, ne vemo, kajti nam, ameriškim častnikom, ni o tem ničesar znanega. Op. uredništva). — Vzdrževanje teh ustanov ga stane \$6.000 na teden. Toda vprašali se boste: kaj pa s kršitvijo postav, z umori in triumfirajočim razbojništvom? Ali v Chicagu ni oblasti in policajev? In čemu ga oblasti ne obsodijo in zapro? Čemu ga ne posade na električni stol?

"Za božjo voljo, kaj se vam meša, kali?! Al Caponeja da bi obsodili?! Kakšna gorostasna, bedasta ideja! Kako boste položili roke na moža, ki najde za točiče, kjerkoli hoče, ki lahko računata na prijatelje v polovici hiš mesta Chicago, ki ima na svoji plačilni listi polovico magistratnega uradništva in vso policijo, in brez čigar sankcije in odobrenja ne bi bil tekom zad-

Če vrjamate, al' pa ne.

Louis Seme je zopet eno pogruntal, ki jo je sam doživel in tudi občutil, kakor pravi:

"Sama sv. Barbara, pomočnica v zadnji uri, je pomagala, da ni onim ženskam, ki so me bile v korito pobasale, prišla ona misel v glavo, kot je prišla Tony Stepechu tam iz West Virginije, ki je rekel, da naj bi me bile k tistemu hudemu polžu vklele. Dobro da me niso, ker vem, da bi mi bil vse kosti polomil, ker vem, kaj zna napraviti in zna. Le poslušajte, kaj se mi je nekoč zgodilo:

V tistem mestu je bil semenj. Pa grem tje, da pogledam, če bi se dobila kakšna pripravna in mlada živalica. Ker je bila pa kupčija slaba, sem šel pa v gostilno pogledat, kako se kaj natakariče sučejo.

Gostilna stoji nasproti cerkve. V zidu te cerkve stoji kip sv. Janeza Nepomuka. V gostilni je bilo med drugimi tudi nekaj ondotnih fantov, ki so me že od pamtiveka postrani gledali zato, ker sem vedno katero od polža pogruntal. Ko sem imel v glavi že nekoliko tistega, ki jezik razveže in korajžo da, sem jim re-

njih volitev izvoljen za župana niti sam "Big Bill" Thompson? Recimo, da bi se nekega dne pri-merila nezasišana napaka, da bi Caponeja pripeljali pred sod-nike. Za božjo voljo, kje, mi-slite, bi se našli sodniki in porot-niki, ki bi bili tako nespametni, da bi njega spoznali krivim?"

"Al Capone obsoben in zaprt! Ha-ha-ha! Ta je pa lepa! Mi smo ga bolj navajeni videti kot filozofa, filantropa in pacifista, ki se pripravlja, da bo ob prvi priliki kandidiral za senatorja v senat Zedinjenih držav. . . ."

Drugi listi zopet opisujejo Al Caponeja, ko ustvarja svoj lastni kabinet, ki naj mu pomaga v administraciji vlade njegovega nižinskega sveta.

Nedavno se je neki pariški žurnalst vrnil iz Zedinjenih držav, kamor je šel v svrhu svojih novinarskih študij. Bil je tri dni v Chicagu, kjer je videl tudi Caponeja. Po dolgem čakanju se mu je posrečilo dobiti "avdi-jenco" pri tem velikem možu, "pri carju čikaških banditov in pri tej človeški gorili." — "Prok-leto," je rekel takrat Capone temu francoskemu častnikarju. — "verujte mi, da sem že sit vseh teh neumnosti! Izvolite cigaro?" — In rezultat? Danes je njegova slika na vseh kioskih mesta Pariza.

Povprečen Evropejec ne more razumeti in zapostati, kako to, da ameriška vlada ne more zatrei raketirstva, kajti le malo-kateremu Evropejcu so poznane zveze in odnošaji, ki obstojajo med federalno in posameznimi državnimi vladami.

Drugi časopis zopet komentira, da New York ne more pod nobenimi pogoji postati pozorišče razbojniških pobojev na de-belo, kjer se mečejo bombe in regljajo strojnice. Al Capone, generalismus nižinskega sveta, je produkt mesta Chicago, ki je vsled svojega geografičnega položaja in drugih vzrokov in raz-logov edino mesto v Ameriki, kjer je mogoče uprizarjati od časa do časa "predstave" bojev med rivalnimi gangami. Al Caponejeve vsestranske operacije mu donajajo na leto okroglo sto in pet milijonov dolarjev, od katerega denarja pride več kot 60 odstotkov od butlegerstva.

Vprašanje raketirstva je torej odprto za diskusijo, ki bo prav gotovo trajala več mesecev. Predsednik Hoover pravi, da zvezna vlada sama ne more pod-zveti potrebnih korakov za od-pravo te rak rane na telesu Ze-dinjenih držav, in deloma ima prav. Glavno tozadavno delo in prizadevanje bi moralo odpasti

(Dolge je že od tega, ko se je nekoč oni hudi polž, ki ga imajo nekeje v tem mestu priklenje-nega, strgal z močnih verig in jo krenil urnih krač naravnost proti Ljubljani. Ko je prišel do "strange," katera je bila še ta-krat pri dolenskem mostu, so ibljartarji hitro uganili, da je to tisti slavni in hudi polž. Pa hi-tro "šrango" doli potegnejo in začno polža loviti. Polž je nekaj časa rogovillil, par ibljartarjev po-tleh pometal in s slino namazal, toda ko je videl, da ibljartarjem ne bo kos, se je podal.

Takoj so ibljartarji sporočili v tisto mesto, da se jim je posre-čilo po hudem boju polža ukroti-ti in v verige zvezati, ter da naj hitro pridejo ponj, da se ne bi zopet razjezil in verige potrgal. Meščani so se na to sporočilo hi-tro skupaj zbrali in so sklenili, da grede tisti, ki najbolj pozna-jo polževo "štato," v Ljubljano, da polža domov pripeljajo. Ko pa pridejo v Ljubljano, so pa vi-deli, da so pozabili prineseti seboj vrvi, da bi polža zvezali, ibljar-tarji jim pa niso hoteli dati ve-ri, rekoč, da je dovolj, da so jim polža vjeli, nikar da bi jim še ve-rige na posodo dajali. Seve, v Ljubljani bi lahko vrvi kupili, pa-kaj ko noben ni imel okroglega v žepu. Kdo bi jim pa na upanje "špago" prodal? Pa grede od-trgovine do trgovine in končn-o se je jih pa le usmili nek trgo-vec in jim proda v tri gube "špa-go" na upanje.

Ko so polža srečno domov pri-peljali, so se pa spomnili, kakšno veliko sramoto so celemu me-stu napravili, ker so se v Ljub-ljani na "špagi" zadolžili. Ko so to povedali mestnim očetom, so ti takoj sklenili, da se ta stvar ne sme raznesti med ljudi, da ne bo sramota še večja. Toda kako to preprečiti? Pa se spomni-brihtna glavica, naj se postavi na vidno mesto kip sv. Janeza Nepomuka, ki bo s prstom na ustih svaril vse meščane: "Mo-čite, da ste se v Ljubljani na "špagi" zadolžili!" In ker je bila cerkev na najbolj vidnem me-stu, so postavili tje spomenik, katerega še danes tam vidite.

Še dobro končal nisem, že sem priletel na cesto, kot bi z vrhu zvonika padel. Ne vem, sem li jadralsko skozi okno ali skozi vrata. In tako urno nisem še nikdar te-kel ne prej, ne pozneje, kot ta-krat in še vesel sem bil, da sem tako poceni pete odnesel.

Če verjamate, al' pa ne, pa je resnična tale: En Slovenec in Hrvat sta se ga imenitno me-vlekla zadnji teden enkrat. V oba dobro poznate, pa je zama-bolj koristno, če imena zamol-čim. Eden rojakov stanuje bli-žu Addison ceste, eden pa bli-že 185. ceste. Srečno se pripeljeta za rame do Addison ceste in ta-ki je tukaj stanoval, svetuje sve-jemu bratu Slovencu, naj gre gori v njegovo sobo, da leže za par ur in ob osmih zvečer ga bo pa poklical, da bo šel lahko do-mov. Povabljenec je bil tako-vel, da bi bil svojega prijate-lja najrajše objel (in morda gre-tudi je), in sladko ginjen sprej-me povabilo. Ob osmih pa reče gostitelj svoji ženi: "Pojdi go-ri in zbudi mojega prijatelja, ker mora takoj domov!" Žena skoči v prvo nadstropje in klič-e skozi vrata, naj vstane. Ker ni dobi nobenega odgovora, odpru vrata in gre v sobo ter začne drezati spečega, naj vstane.

Končno se ji posreči, da ga pre-brihta, rojak odpre oči in ko vi-di žensko poleg postelje, skoči pokonci in zavpije: "Kaj je pa-to? Kaj pa dela baba v moji spalnici? Marš ven, skušnjav-va!" ženska je bežala po pomo-či in šele skupno z možem sta ru-jaku dokazala, da je on in tuji hiši, ne pa hišna gospodinja.

(Dolge je na 4. strani)

ZUPANOVA MICIKA

Za "Ameriško Domovino" spisal — Iv. G.

Oče župan so bili premožen posestnik in spoštovan možak v vsej okolici. Bili so rojeni kot nalašč za gostilničarja, zakaj bila so rdečelični in njih okrogli trebušček se jim je posebno podajal, tako kot gostilničarju, kot tudi spoštovanem županu. Imeli so dva sinova in hčerko Micko. Županova Micka je bila lepa, postavna dvajsetletna mladenka. Ljudje so jo šteli za najlepšo v celi fari in zraven svoje lepote je imela tudi mnogo dobrih lastnosti in bila je v ljudstvu vsakim. Udejstvovala se je tudi kot cerkvena pevka in njen srebrno-zvonki glas je bil najljepši na koru.

Toda neko slabost so ljudje našli na njej, in ta njena slabost je bila ta, da je rada fanto zbirala; nobenega fanta ni dolgo ljubila. V začetku naše povesti je ljubila Bineta. Ta je bil lep fant, sicer ne bogvekakšen hrust, vendar pa bolj izobražen od drugih fantov v fari in imel je v vasi malo obrt, ki ga je dojak dobro preživljala in še kakšna kronca mu je ostala. Micka ki je ugajal že zato, ker ni bil navaden kmečki delavec in tudi jeziki mu je bolj gladko tekkel kot ostalim vaškim fantom. Očetu županu pa ni posebno ugajal, in sicer zastranega, ker je bil zelo strasten lovec, oče župan so pa že od nekdanj sovražili lovec. Zakaj so jih sovražili, tega ni so povedali. Bine jim je skusil do njihovo misel izbiti iz glave, kar se mu pa ni posrečilo, ker so imeli tudi oče župan namazan jezik, zakaj pa so bili krčmar in že vtretje izvoljeni za župana!

Kljub očetu vsemu odsvetovanju pa je Micka vseeno rada videla Bineta vse dotlej, dokler ni prišel iz Amerike sosedov Janez, Binetov prijatelj. Janez in Bine sta zahajala skoro vsak večer v županovo gostilno na čašo pive. Janez je bil lep, postaven fant. In kako so gledala ob nedeljnih dekleta za Janezom, ko je odhajal od maše v družbi ostalih fantov! In kaj ne, ko je bil res zal fant v svojem ameriškem kroju in lakastih čevljih! Čez prsi je imel razpeto zlato veržiceo, na prstih so se mu lesketali prstani, v žepu pa so prijetele ženketali dolarji. Ah, to je bila vaba za dekleta, kot med za muhe!

Kmalu sta pričela oba, Bine in Janez, s puškami zahajati na lov, kajti tudi Janez je bil zelo strasten lovec. In ni dolgo trajalo, ko se je začelo Mickino srce bolj ogrevati za Janeza kot za Bineta, in kmalu je bilo vsej vasi znano, da je Micka Janezovo nevesta. Tedaj so nekateri pričakovali, da si bosta lepega dno Bine in Janez skočila v lase, da so se zmotili, kajti nič ni skalo njiju prijateljstva.

Med tem pa so bili v vasi premenjeni orožniki: dva sta odšla in na njiju mesto sta prišla dva nova, izmed katerih je bil eden — imel je saržo "frajtarja" — jako zal fant ter je bil poleg tega tudi nekoliko v sorodu s stražmojstrom Vimenupostavo (kakor so imenovali stražmojstra, in to zaradi tega, ker je skoraj pri vsaki drugi besedi rekel: "V imenu postave"). Ta stražmojster je bil že tretje leto v vasi, zato je bil vsem dobro poznan, in ta je jako rad imel svojega Milana, kakor je bilo ime novega frajtarju.

Pri županovih se je zbrala večkrat na teden takozvana boljša družba vaških ljudi, obstoječa iz vaškega učitelja, g. župnika, dveh orožnikov in stražmojstra Vimenupostave. Včasih, kadar jima je čas dopuščal, sta zšla med nje tudi Janez in Bine. Posebnega dobička pa ta družba ni dajala gostilničarju, ker so po celo popoldne sedeli navadno vsak pri svoji četrtinki vina. Zato so oče župan pustili Micko, da se stregla tem napoj gosposkim gostom, sami pa so bili rajši pri kmečkih gostih, če jih je bilo kaj; če ne so pa šli rajši po svo-

jih opravkih ali pa na polje gledat, kako se ravnaajo delavci. — Tako je imela torej Micka dovolj prilike, da se je natančneje seznanila z novim orožnikom Milanom. In kmalu je Milan bolj prirastel k Mickinem srečakar Janez ali pa Bine. K temu je pripomogel tudi stražmojster, ki ni mogel prehaliti Milana. Pravil je, da je Milan edini sin bogatih staršev, ki da imajo veliko posestvo in da ko bo doslužil svoja službena leta, bo imel še veliko pokojnino, nakar bo lahko živel s svojo bodočo družino brez dela in brez skrbi, samo od dohodkov iz posestva in od pokojnine.

Torej potemtakem ni čudno, če se je Micka kmalu popolnoma zaljubila v Milana, pa tudi oče župan niso nasprotovali tej njeni izbiri, posebno še, ker so oba Bineta in Janeza, ertili radi nju lovske strasti. Tako bi šla stvar v najlepšem redu naprej, da se nista Bine in Janez zaklela, da se bosta maščevala nad županovo Micko. In slučaj je hotel, da se jima je ta prilika prav kmalu ponudila.

Nekega jesenskega dne so bili v gmajni na lovu Janez, Bine in dva dijaka iz mesta. Bine je stal blizu neke steze-bližnice, po kateri je prišla Micka, s sosedo; šla je v bližnjo vas k svojim sorodnikom. Iz njunega pogovora je Bine posnel, da se bo čez kakih dve uri vrnila.

Popolne so sedeli lovci na nekem podrtem deblu ter se krepčali s klobasami in slivovko za nadaljni lov, ko pride k njim neki vandrovec, ki je bil po obrazu poraščen, da mu je bilo videti samo oči in nos iz razkudstrane brade. Na vrvcu je vodil ovčarskega psa, katerega je ponudil lovecem v prodaj, toda slednji so ga s šalami in dovtipi odslovili.

Komaj je bil postopac dober streljaj od njih, ko se Bine nečesa domislil in reče Janezu: "Janez, sedajle imava priliko, da se nad županovo Micko malo maščujeva za najine dolge nosove! Janez, ali hočeš v ta namen zrtvovati par kronic?"

"Zakaj ne? Kolikor hočeš, Bine! Samo če imaš dobro idejo?"

"Mislim, da ne bo slaba. Pa sedaj ti nimam časa podrobno razlagati! Brž pokliči onega človeka s psom nazaj!"

"Hej, prijatelj, pojte nazaj!" zavpije Janez.

Mož s psom pride nazaj. Bine ga vpraša, koliko hoče za psa.

"Eno krono, ali pa malo klobase in kruha mi dajte zanj, ker sem lačen."

"Dobro," pravi Bine, "dobite celo klobaso in kruha, povrhu pa še pet kron, ako storite, kar vam bom rekel."

"Vse naredim za to, kar ste mi obljubili, samo če mi bo mogoče," je rekel vandrovec. "Samo povejte, kaj mi je storiti."

"Nič težkega in tudi nič nevarnega. Tegale vašega psa boste ubili tamle za ono skalo na stezi; toda gledati morate, da bo na tistem mestu čim več njegove krvi ter da bo steza jako okrvavljena. V eni uri pride tod mimo neko dekle, toda predno ta pride, se morate vi namazati s krvjo kolikor mogoče po rokah in po obrazu. Ko bo ona prihajala, skrijemo psa, vi pa ležite v mlako krvi ter se naredite mrtvega. Kakor hitro dekle odide, je vaše delo končano, vi se lahko umijete in greste, kamor hočete. Ali ste zadovoljni?"

"O seveda sem," odgovori na to vandrovec.

"Tudi jaz vam dam še eno krono in celo klobaso po vrhu," se oglasi Janez, "tebi, Bine, pa dam za štefan vina, ker si jo tako pogruntal. Samo da bi nam šlo vse gladko in po sreči!"

"Sedaj pa takoj na delo, da ne zamudimo prilike," pravi Bine. "Vi hitro pojejte klobaso in kruh. In tu imate še požirek slivovke. Ti Janez pa pojdi gor na vrh griča in pazi, ko boš vi-

del Micko prihajati sem čez polje, daj znamenje z žvižgom. In vidva, gospoda," pravi dijakoma, "pa pojdita takoj v vas v gostilno in opazujta tam, kako se bo razvijala stvar."

Kmalu je dal Janez znamenje, da Micka prihaja. Pri skali je bilo medtem že vse pripravljeno.

Ko je prispela Micka do skale in uzrla moža v mlaki krvi, je prestrašena zakričala in odskočila par korakov nazaj. Toda kmalu se je opogumila in prišla blizu do moža. Ko je videla, da ni več življenja v njem, se je spustila v dir proti domu.

Bine in Janez pa sta jo opazovala izza grmovja.

V gostilni pri županu so sedeli (razen onih dveh dijakov-lovcev, katera je poslal Bine na ogled), vaški učitelj in dva orožnika: Milan in Vimenupostave. Oče župan so jim stregli. Vimenupostave se je ravno lotil z veliko slastjo klobase in krajca kruha, ko je Micka pritekla domov, vsa zasopljena in prestrašena. Ko je prišla malo k sapi, je povedala, da leži v gmajni na stezi pri veliki skali človek v mlaki krvi. Vimenupostave se je tako prestrašil te novice, da je pozabil prežvečiti grizljaj in ga je kar naglo pogotnil, da mu je kose klobase obfical v grlu. Gledal je že kar debelo, predno je z vinom splaknil klobaso dol.

Vsi navzoči so tiščali v Micko vsak s svojimi vprašanji. Ona pa je povedala, da je umorjenec kakih 40 let star, da ima veliko rujavo brado in da je precej dobro oblečen; klobuk leži poleg njega, srjaceo in suknjič ima razpeto, po zaraščenih prsih in obrazu je ves krvav. Poleg njega leži tudi debel kol, nekaj papirjev in denarnica. To je vse, kar je mogla v naglici opaziti. Nihče navzočih ni podvomil o resničnosti Mickinih besed. Prvi se je zavedel svoje uradne dolžnosti stražmojster Vimenupostave, vstal izza mize, pobasal ostale kose klobase in kruha v žepu, si otepel drobtine z obleke, si zasakal svoje dolge brke, nato pa pričel "v imenu postave" dajati ukaze: "Sedaj pa le hitro vsi na delo, kar nas je uradnih oseb! Vi, oče župan, ukažite hlapcu, naj zapreže vozicek in naj ne pozabi vreči nanj otepa slame, če je človek še živ, da ga odpeljeta v bolnico, če je pa mrtev, pa v mrtvašnico. Midva, Milan, skočiva domov po službene kape in po puške, potem pa gremo vsi na lice mesta, da doženemo, kaj je v imenu postave: ali je umor, ali je samomor? Ampak to bo najbolj gotovo, v imenu postave, roparski napad."

Kmalu nato je bila na potu proti mestu zločina cela četa. Sprejaj sta korakala oba orožnika, oče župan z Micko in vaški učitelj, za njimi pa celo krdelo vaščanov. Nekateri nestrpnosti so hoteli iti naprej, toda je vselej stražmojster ukazovalno zavpil: "V imenu postave, publika ima ostati zadaj in da mi ne gre nihče naprej, da nam, uradnim osebam, ne izbrišete za nas tako važnih sledov! In vi, župan, glejte, da spravite nesrečneža, kamor spada, midva, fant (reče Milanu), pa danes lahko pokaževa, kaj je izurjen zandar! Glejva, da bo v imenu postave jutri zločinec v najinih rokah!"

Med tem so prišli že blizu skale v gmajni. Micka se ustavi in s prstom pokaže na skalo: "Ravno tamle za skalo na stezi leži." Vsi se ustavijo. "V imenu postave, kar naprej!" reče stražmojster, in si popravi kapo in bluzo ter si parkrat zasučje svoje dolge brke.

Ko stopijo malo bliže k usodepolnem mestu pri skali, obstanejo še bolj presenečeni kot so bili pred dobre pol ure, ko jim je Micka sporočila to nenavadno novico. Kar beseda jim je zastala, kajti nudil se jim je vse drugačen prizor, kakor jim ga je Micka opisala. Mesto človeka je ležal na stezi v mlaki krvi

ČRNA ŽENA

ZGODOVINSKA POVEST

Príredil Javoran

Ta jokajoča prošnja je pa na možka tako vplivala, da se je kar zganil. Resno je nagubanil čelo, si z roko nalahno pogladil posencih se vsipajoče sive kodre, bistro premotril plakajočo ženo in ji nato začel pripovedovati:

"Zalka, gotovega res nič ne vem, ampak nekaj si domnevam. Če se le ne motim, je France še na Kranjskem in se bo svojčas zopet pokazal. Kaj ga je odvedlo z doma, je tudi zame zagotleno vprašanje; a vendar mora biti nekaj dobrega. — Zalka, saj me poznaš, jaz sem le tisti napolni in napol gluhi možek in zato premalo slišim; ampak oči imam pa kakor jastrebi in vidim marsikaj podnevi in ponoči, česar drugi ljudje ne opazijo. — Pa me je tudi po vsej deželi dosti kakor slabega denarja — in zato bi moralo biti presneto čudno, da bi na svojih potih nikdar ne srečal Franceta. In če ga najdem, Zalka, se smeš name popolnoma zanesti, da ti ga takoj pripeljem nazaj! Dotlej pa nikar preveč ne jokaj, da ne zboliš, ne tuhtaj in ne razmišljaj vedno naprej, saj nič ne poma-ga, ampak vso zadevo izroči in prepusti ljubemu Bogu, ki čuva nad teboj. — Sedaj pa: Bog te obvaruj! Jaz odputujem takoj. Nemara me bodeš kmalu zopet videli in tedaj bom imel za vas gotovo kako sporočilo." — Med temi besedami je potegnil svoj vihravi klobuk bolj globoko na čelo in urnih korakov odšel skozi vrtna vrata ne zmenč se za slovo in za pozdrave, ki so mu jih izročali Zalka in njeni sorodniki na pot.

III. Kroparski možek pa vendar ni imel prav. Bregar že ni bil več na Kranjskem, ampak daleč na tujem. — Črna žena ga je namrujav kodrast pes. . . Stražmojster se prvi zave in vzdihne: "Joj, joj, Micka, kam si gledala, Ali so te tako varale tvoje oči? Ali si se morda tako prestrašila, ko si zagledala kri, da nisi imela časa pogledati, kdo leži v krvi, pes ali človek? Saj to je vendar pes, v imenu postave! Kje pa je tisti človek, Micka? Saj če bi bil danes — v imenu postave — prvi april, bi ti ne bilo zamere, ampak da nas greš v oktobru tako potegniti za nos, to je pa vseeno malo preveč. V imenu postave, to res ni prav, ni ne lepo!"

Micka je trdila, da je natančno videla, da je bil človek, ne pa pes, česar ji pa ni nihče verjel. Očeta župana je s tem še bolj ujezila. Trdo so jo prijeli za roko in odpeljali proti domu. Vso pot proti domu so jo karali, rekoč: "Kaj je bilo treba te sramote tebi in vsem nam? Vsi so te imeli za pošteno, kdo ti bo poselej še kaj verjel? Kako si drzneš trditi, da si videla tam ubitega človeka, ko vendar sama vidiš, da ni res!"

Ko sta odšla Micka in njen oče od skale, so vsi radovedneži pritisnili naprej, da vidijo komusatega umorjenca. Moški so zbijali vsakovrstne šale in dovtipne iz dozdevnega umorjenca, ženske pa so tarnale: "Jejhata, jejhata, Micko smo imeli vsi za tako pošteno, pa se tako nesramno zlaže. Dozdaj je vsaj samo fante za nos vlekla, zdaj je pa začela tudi druge poštene ljudi! Ah, kako naj še komu človek verjame!"

Pa tudi Milanu se je po tem dogodku pričela ohlajati ljubezen do Micke in se je je čedalje bolj ogibal. Vse to je Micko tako potrla, da je zapustila svoj dom in šla služiti v mesto. Bineta in Janeza je sicer malo pekla vest, ker sta se prekruto maščevala nad Micko, toda sta se kmalu potolažila.

reč resnično odvedla s seboj. Zgodilo se je pa takole:

Oni večer, ko je France podil s sekiro v roki črno ženo, se je odločila zanj usoda. Črna žena je dirjala nekaj časa tako hitro pred njim, da je že skoro obupal, da bi jo mogel kje dohiti. Jedva pa je prisopihala v gozd, je hipoma obstala. Vpehani kmet se ji je že toliko približal, da bi jo bil lahko zagrabil za roko, toda čudna postava je mahoma odskočila na stran in izginila komaj slišno ihtec v grmovju. France ji je sledil dalje, preperelo dračje, ki je pokalo pod nogami črne žene, mu je kazalo smer, v kateri je strah drvil naprej po gozdu. Čez nekaj minut je bela postava zopet naenkrat obstala, kakih sto korakov oddaljena od Franceta. Ta je ves vznemirjen pobral precej debel kamen in zakričal:

"Stoj, sicer —!"

Za odgovor je čul le prezirajoče hohotanje in postava mu je zopet izginila izpred oči. Zdelo se mu je, kakor da se je pogreznila v zemljo. V istem trenutku se je tudi sam spodetknil nad neko kudenj in padel ravno na rob nekega majhnega grička; kamen je zdrlal po rebri in tudi sekira, katero je doslej držal v levi roki, je odletela na tla in mirno obležala. Hitro se je dvignilo, pobral sekiro in zamahnil z njo po bližnji debeli smreki, da bi s tem prestrašil belo prikazano. Vsed silnega udarca mu je zagomazelo po rokah in je moral zato sekiro spustiti na tla. V tem trenutku pa je že stala ob njegovi strani črna žena. Se preden je moral pobrati sekiro in zamahnuti z njo po čudni postavi, se mu je ta že obesila na vrat in na vse grlo zakričala:

"Moj Radko, moj mož!"

France se je strahu sesedel. Hotel se znebiti strašne postave, jo je vprašal: "Kdo si in kaj hočeš?" Črna žena je še tesneje objemala njegov vrat in mu nekoliko mirneje odgovorila:

"O, Radko, ali me več ne poznaš? Svoje žene?"

"Nigana!" je kriknil ves iz sebe France. "Torej so resnično duhovi? — Toda tvoj duh je tako topel — tako vroč kakor resnično življenje."

"Saj vendar nisem duh, saj imam meso in kri kakor ti, poj, saj živim, tvoja žena — Nigana."

"Kako to? Saj si vendar zgorela v pastirski koči pri Krsnavopolju. . . Miloš je prisegel pri zvezdah, da si zgorela in na pogorišču so našli v pepelu tvoje briljantne okraske."

"Takrat, ko nas je napadla turška roparska tolpa, je tičal Miloš precej daleč od nas v nekem grmu. Torej ni mogel videti vsega, kar se je zgodilo. V naši družbi sem bila edina ženska in Turki so me izvlekli iz kočice. Vse moje tovariše so pa pahnili nazaj v kočico in jih z njo vred sezgali. Vse svoje okraske sem izročila Dinu v varstvo — zlato je v ognju pogorelo, kamne so pa pozneje izkopali iz oglja in pepela. . . Evo jih — ali jih mar ne poznaš?"

Pri teh besedah je potegnila z vratu blesteč nakit in ga obmotni svetlobi luninega krajca, ki je ravnokar priplaval izza oblakov, pokazala Francetu. Mož je kriknil kakor v obupu:

"Nigana! — Nigana! — Je li mogoče? Ali je resnica?"

"Prisegam ti pri svetlih zvezdah," mu je zatrjevala žena.

"Glas je tvoj — dih je tvoj — in ravno tako tvoja postava. . . Toda tvoja barva, tvoja polit?"

"Ta barva ni naravna. Saj vendar poznaš sredstvo, s katerim si ciganje barvajo svojo kožo. . . Če se s tem štirikrat namažeš, imaš kožo črno kakor oglje."

"Pa čemu si se tako pobarvala? Zakaj si se tako skrivala — zakaj si strašila ljudi?" jo je vprašal ostró mož.

"O, Radko," mu je žena odgovorila stvarno, "vse sem storila samo zaradi tebe. — Dolgo sem te iskala. Ko sem zvedela

za tvoje bivališče, sem videla, koliko zaprek mi je na poti do tebe; spoznala sem, da bom morala čakati precej dolgo, preden bom mogla govoriti s teboj sama in skrivaj. Skenila sem, da me ljudje ne smejo spoznati, kdo sem in v kakšnem razmerju do tebe. — Bala sem se, da se mi ne bi kaj hudega pripetilo ali da bi me ne zaprli, kar me je na potovanju že večkrat doletelo; — zato sem strašila ljudi, da bi se me bali. . . V resnici pa sem se jih jaz tako bala! — O, Radko!"

Spustila se je v jok.

"Nigana!" je obupno zakričal France.

"Radko!" je vzdihnila jokaje žena in ga zopet objela. Tresla se je po vsem životu. Naglo se je je otrešel in iz njegovih ust se je izvilno trdo vprašanje:

"In zakaj nisi prišla prej? — Zdaj je prepozno!"

"Prepozno, prepozno!" je jadedikovala žena. "O Radko, prej nisem mogla priti. Po onem požaru so me Turki odpeljali seboj kot sužnjo. . . Ravno pred pol letom sem jim pa ušla in od tedaj sem te pa vedno iskala, a na Kranjsko nisem mogla priti takoj, ker sem se bala obmejnih čet, ki čuvajo južno štajersko mejo pred turškimi navalom."

Z grozo, da skoro s studom in gnevom se je obrnil mož od Nigane in bridko stokal:

"To je strašno! — Ne morem si misliti, da je resnično! To je grozno!"

"Radko," se je začela hudovatiti žena, "torej ti je žal, da nisem umrla, da nisem zgorela. Ti me sovražiš, ti me zaničuješ in preziraš. — Ali res nimaš zame nobene prijazne besede? Jaz pa sem hrepenela po tebi, kot hrepeni solnčnica po solnčnih žarkih, žejalo me je po tebi, kakor žeja pustinjo po blagodnejem dežju, želela sem te, kakor si želi noč jasnega, zvezdnatega neba. . . Ah, koliko sem pretrpela v grozni, sramotni sužnosti pri moslemih — in koliko časa! Na kar sem mislila noč in dan, si bil ti, potok solza ni usahnil v mojih očeh — za te, moje sanje in vse moje kopnenje si bil vedno le ti. — Moja ljubezen do tebe je gorela kakor velik kres, katerega ne more pogasiti nobena reka, in tako gori še danes!"

"Vse to so samo prazne besede, Nigana," jo je ostro zavrnil mož; "tvoja ljubezen je kakor megla, kakor senca, ki hitro pride, a zopet bliskoma izgine. — Poročil sem te, postala si moja zakonska žena in jaz sem ti dal svoje sree. Ti pa si me pozabila kaj hitro, ubežala si se po moje hiše, potikala si se po pustinji in po gozdovih kakor divjačina. Po cele dni in tedne si me puščala samega v samotni koči in zato sem moral požirati priimek — 'vdovec žive ciganske princezine!' Taka je bila tvoja ljubezen!"

"Pozabila te nisem nikdar, tudi za trenotek ne; Ti ti lahko prisegem pri duhovih vseh svojih pradedov," je strastno kriknila žena; "toda mar morem zatajiti svojo naravo? Kaj morem za to, če polje v meni ciganska kri? Cigan ne more strpeti v ozki, kameniti koči — vedno se boji, da bi se mu nad glavo ne vdrl strop in ga ne podsul; cigan ne more dihati v zaprtem zraku. . . Hiša mu je prostorna planjava, soba mu je gozd, sveti mu solnce in zvezde, najrajši prebiva pod streho nebesnega oboka in svobodno vdihava v prosti naravi sveži zrak. Ciganka sem in žak, ne Slovenka ali Hrvatca."

MALI OGLASI
Odda se stanovanje, tri sobe, jako čedno stanovanje. Najemina je \$15 na mesec. Vprašajte na 6904 Peck Ave., blizu 69. in 71. ceste. (Jan. 27. 29. 31.)

Igralcem Pasijona

V sredo, 28. januarja, ne bo skušnje v Knausovi dvorani, kakor je bilo prvotno naznanjeno, pač pa bomo imeli vaje za 9. 10. in 11. sliko, to je, križev pot in križanje, in sicer v S. N. Domu. Prosi se, da pridete gotovo VSI MOSKI igralci in tiste ženske, ki nastopate v navedenih slikah, točno ob 7.30, v S. N. D. Ker je dan predstave blizu in bomo imeli le malo skušenj še, je skrajni čas in dolžnost vseh igralcev, da redno in točno prihajajo k vsem skušnjam. Sedaj ni več časa za omahovanje in smo primorani črtati in nadomestiti z drugim vsakega, ki ne pride k vaji in vsakega izostanka ne opraviči z zares važnim vzrokom. — Režiser. (23)

Dekle

išče hišno delo. Ima skušnjo za delo v candy prodajalni. 6709 Whitney Ave. Tel. FLorida 2345-J. (24)

Garaža

prilpavna za popravljanje avtomobilov ali barvanje se odda. Velikost 60x38, nahaja se na St. Clair Ave. blizu 61. ceste, zadaj. Vpraša se na 6129 St. Clair Ave. (Tue. Fri. x)

Kickernick
Zenska, ki ni še nikdar nosila te vrste spodnje obleke, naj jo enkrat obleče, in nikdar več ne bo brez nje. Dobi se v naslednji samo pri nas.
JOS. STAMPFEL
6129 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.

MARTIN FRANK
VELIKA IZBERA SVEZEGA IN POSUŠENEGA MESA
St. Clair-106th St. Market
GLenville 5994
Se topla priporočam rojakom (Tue. Fri.)

DOBER PREM OG!
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5708

Devet let smo že na istem prostoru
JAKO FIN PREM OG
The Northern Ohio Fuel Co.
1007 E. 61st St.
HENDERSON 1691

DEBELI PRESICI NA RAVNOST Z DEZELE
Vseh velikosti, zivi ali osneceni, pregledni od mesta in pripeljani kamorkoli. Fridge in izborite si jih.
H. F. HEINZ
Willoughby, O.
Tel. 110-J-2

MUSIC HALL, PUBLIC AUDITORIUM, v sredo 4. februarja
RACHMANINOFF
slavni skladatelj in pianist bo dal osebno koncert. Vstopnice se dobi v Music Hall od 29. januarja dalje, po \$1.00, \$1.50, \$2.00 in več.

Piratje na reki Mississippi

SPISAL FRIEDRICH GERSTAECKER

Za "Ameriško Domovino" prevel A. Šabec

Tudi notranjost male hiše je popolnoma odgovarjala njeni zunanji ličnosti. Vse pohištvo je bilo iz masivnega mahagonija, na oknih so viseli snežnobeli zastori, naslanjači so bili prevlečeni z damastom in iz vsega je dihalo, če ne že bogastvo, pa blagostanje.

Okoli male mizice, ki je stala ob zofi in na kateri se je kadil samovar s čajem, je bila zbrana prijateljska družba ljudi, ki so med seboj veselo kramljali.

Takrat pa je nenadoma zavzvil zvonec in razigrani smeh je utihnil. Vrata so se odprla in vstopil je hišni gospodar, Mr. Dayton.

Ah, končno vendar, — je vzkliknila mlada dama, ki je do sedaj igrala na klavir, ter stopila vstopivšemu naproti. — Strogi gospod so pustili danes dolgo čakati nase.

Res? — se je nasmehnil sodnik in prijazno pozdravil navzoče in poljubil na čelo svojo ženo, — ali me je moja mlada, divja svakinja danes pogrešala?

Danes? Ali moj blagorodni gospod sodnik meni, da sem ga samo danes pogrešala in da morem biti samo za trenutek srečna brez njega? Ampak danes je še nekaj drugega. Tukaj čaka Mr. Lively že debelo uro na vas in gotovo nosi na srečo bogve kako strašno skrivnost, zakaj tekem cele ure ni še prišla beseda preko njegovih ustnic. Dalje je tudi Mrs. Breidelford —

Oprostite, moja ljubezniva gospodična, — se je oglasila ženska, katero je gospodična označila kot Mrs. Breidelford, in ki je sedela kakor na žerjavici, — oprostite, gospodična, ampak jaz nisem molčala in glede mene se ni treba pritoževati, da mi jezik dovolj hitro ne teče. Toda pravijo, da je onemu, ki pozna svoje slabosti, to že korak k popoljšanju. Moj ranjki mož — ki ga je bila sama dobrota — je, seve, trdil ravno obratno. Jaz pa sem rekla: 'Breidelford, Breidelford, ne pregreši se! Jaz poznam svoje slabosti, toda da jem si tudi mnogo truda, da se popoljšam.'

Morda izvolite čašo čaja, moja dobra gospa Breidelford? — jo je prekinila Mrs. Dayton, — prosim, vzemite. — Adela pa je medtem sedla nazaj h klavirju ter udarila nanj živahen valček.

Ali poštnega jezdeca še ni bilo tu? — je vprašal Mr. Dayton, ko se je hrup nekoliko polegel.

Poštnega jezdeca? Ne. . . Ampak Mr. Lively tukaj vam ima nekaj povedati in sporočiti, — je rekla Adela ter pri tem hudomušno pomežiknila mlademu možu.

James Lively je sedel na svojem sedežu, kakor da ne bi znal do pet štetih. Vsi udje so mu bili na poti in odveč. Zdaj je imel noge prekrizane, zdaj jih je potegnul pod stol, sklenil roke ter vrtel palca okoli njiju osi. Z eno besedo: James je bil v veliki zadregi in se je počutil nekako tako, kakor zajec na ledu.

Sicer pa James Lively ni bil tako sramežljiv, niti ne neumen. Zrastel je v gozdu in v vsem okraju ni bilo boljšega lovca in kmetovalca od njega. Pogumen do blaznosti, kakršnen je bil, se je še nedavno, z golim mečem v roki spoprijel s pumo ali ameriškim gorskim levom, ter ga obvladal. Toda, da je moral razviti vse svoje sile in sposobnosti, za to se je pač moral nahajati v gozdu. V ženski družbi pa si ni upal odpreti ust. Tako očividno kakor danes, pa dozdaj je ni pokazal svoje zadrege. Iz njegovega neugodnega položaja je rešil mladega moža Mr. Dayton,

ki je stopil k njemu, mu voščil dober večer in vprašal, kako gre njegovemu očetu doma na farmi.

Hvala, gospod. . . Vse je zdravo, ali vsaj približno tako, — je odvrnil James. — Kravaliska je včeraj nekaj zbolela, zato sem pravzaprav prišel danes sem v Heleno. Ampak imam še nekaj drugega — pri tem je vrgel bojazljiv pogled po ženskah in zardel — samo ne vem, kako bi —

Ali je kaj takega, kar se samo mene tiče? — je vprašal sodnik.

Prosim, mladi gospod, nikar se ne plašite, — se je nenadoma vmešala Mrs. Breidelford. — Nikar ne mislite, da ne znamo me, ženske, prav tako dobro ohraniti skrivnosti kakor možje. Baš nasprotno, Mr. Lively, baš nasprotno, baš nasprotno. Jaz na primer vem, da precej rada govorim, to je pač moja slabost, ampak kar se skrivnosti tiče, je pa že moj ranjki mož vedno dejal: 'Lojza, Lojza,' je dejal, 'ti si vse preveč molčala.' Tako je vedno govoril ranjki Mr. Breidelford, ampak —

Veselo allegro, ki je zadonel pod finimi, okretnimi prstki gospodične Adele, je nenadoma zastavil nadaljni izliv besed Mrs. Breidelfordove.

Ne, gospod sodnik, — je odgovoril James Lively ter pri tem v zadregi vteknil roki v žep, ker ni vedel, kam bi z njima, — ne, gospod sodnik, — mati je le menila — oče je dejal — če ne bi hoteli vi in — gospe — če ne bi morda hoteli priti jutri malo k nam, kjer bi ostali, dokler bi se vam poljubilo. Mati je menila —

Adela je pazno prisluhnila; Mrs. Breidelford pa se je hitro nagnila naprej, pogledala mladega moža iznad svojih očali, in dasi vabilo ni bilo nanjo naslovljeno, odgovorila:

Oh, Mrs. Lively je predobra, gospod, predobra, zato si bo na vsak način treba vzeti kak dva tedna časa, da se jo obišče. Mr. Breidelford, moj pokojni mož, je imel popolnoma prav, ko je rekel: 'Lojza, ti nisi ne veš, kako lepo je, živeti s svojimi sosedi v miru in prijateljski stvi.' Da, prihodnji teden, najkasneje v pondeljek, se odpravim, da vas obiščem. Mr. Lively, prosim, priporočite me svoji materi.

Mladi James je bil skrajno začuden; pričel si je beliti glavo, da-li je v naglici kaj rekel, kar bi značilo, da je povabil tudi to klepetuljo. Kajti koliko drži njena mati na to Mrs. Breidelford, o tem je baš to jutro slišal. Lahko si je torej predstavljal, kako se bodo doma veselili njegove obiska.

Zdaj se je oglasila Mrs. Dayton, rekoč: — Izročite naše najlepše pozdrave vaši ljubi materi, gospod, in ji recite, da bomo gledali, da uresničimo ta obisk. Ampak tudi ona naj se kaj bolj pogosto prikaže v Heleni in naj nas obišče, kadar jo pot privede sem. Toda, prisedite bliže in poslušajte se s čajem.

Hvala, gospa, hvala, — je rekel James, ki je prisel bliže in s tem obrnil Adeli hrbet, kar je povzročilo, da je nekoliko svobodneje zadihal. — Tudi oče je odzdravil; bila sva že spet skupaj na medvedjem lovu, iz česar lahko sklepate, da ni več resno bolan.

Ali hodi še vedno bosopet po gozdu? — je vprašala Adela ter sedla v naslanjač tik zofe, tako da je sedela baš nasproti Jamesu.

Jamesa se je spet polastila zadrega; odpeti si je moral suknič, zakaj postalo mu je nezno-

no vroče. Toda, kakor je kazalo, je tudi na to vprašanje prevzela odgovor Mrs. Breidelford, ki je rekla: — Da, da, Miss Adela, kar se tiče bosopete hoje — Takrat je Dayton, poln osmilenja, pogledal Jamesa in ostale ter pariral njen izbruh s tem, da jo je sam zapletel v pogovor.

Prehlad starega moža je bil gotovo posledica slabe navade, ker hodi brez nogavic in čevljev okoli, — je rekla Mrs. Dayton. — Mrs. Lively tega ne bi smela trpeti.

Ah, saj nič ne pomaga, — je odvrnil James. — Očeta glede tega nihče ne pregovori.

Ja, ja, prav kakor moj pokojni mož, — se je spet vmešala neznosna klepetulja, — natančno tako, kakor moj pokojni mož. 'Breidelford,' sem mu večkrat rekla, 'ti se boš uničil; vlažno vreme bo tvoja smrt — svetujem ti, obuj volnene nogavice.' Ali mislite, da je storil, kar sem mu rekla? Ah, kaj še! Za vse svet ne! 'Lojza,' je dejal, 'ti tega ne razumeš. Človeški stroj je kakor —

Žalibog pa Daytonova obitelj tega večera ni izvedela, kako je ustvarjen človeški stroj, zakaj v tem trenutku je zazvonil zvonec, in vsi so pogledali proti vratom. Samo Mr. Dayton je ostal mirno sedeč na svojem sedežu in je smehljaje rekel:

To bo Mr. Smart. Prosil sem ga, naj pride noč nekoliko k nam. — Da, to je njegov korak.

Mr. Smart, krčmar v Union hotelu? — je vprašala Miss Adela ter naglo pripravila še eno skodelico za čaj.

Prav isti, — je odvrnil Mr. Dayton; — sicer pa je že tukaj.

V naslednjem trenutku je stopil v sobo Jonatan Smart, prijazno pozdravil ter podal vsem roko, razen Mrs. Breidelfordovi, kateri se je samo nemo poklonil. Nato je sel, s samozavoljnim smehljajem, na ustnih, na stol, ki mu ga je primaknila Mulatka Nancy.

Well, gospoda, zelo me veseli, videti vas tako zadovoljno skupaj zbrane, — je rekel. — Hvala, gospodična, hvala, ne pijem mleka; rajši bi imel nekoliko ruma v čaju.

Nastal je trenutek premolka, katerega je izrazil Smart, se obrnil k Mrs. Dayton in rekel:

Oprostite, gospa, žal mi je, če sem morda prekinil ali motil vašo zabavo, toda sodnik Dayton —

Nikakor, nikakor, Mr. Smart, — se je naglo vmešala Mrs. Breidelford. — Ah, o čem sem že govorila, ti moj ljubi Bog? Oh, to moj pozabljen spomin, Mr. Smart! Že moj ljubi pokojni mož je zmerom rekel: 'Lojza,' je rekel, 'ti si v svoji mladosti preveč mučila svojo glavo in napanjala svoje možgane. Preveč napet lok, končno počni. To so bile njegove lastne besede, Mr. Smart. Ah, Breidelford, sem nato rekla, — ti poznaš mojo slabost, ampak spomin je dar božji, in če ga nam Bog spet vzame, se ne smemo pritoževati. To bi bilo slabo, Breidelford, sem rekla —

Toda sodnik Mr. Dayton me je tako prijazno pavabil, — je nadaljeval Smart, obrnjen k Mrs. Daytonovi, — da nisem mogel odkloniti vabila.

Kaj pa se je danes zgodilo? — je vprašala Adela. — Ali je bil zopet prepri? Slišali smo sicer vpitje in hrup, toda natančnejša nismo nič izvedeli.

Mrs. Breidelford, ki je pravkar hotela nesti k ustim skodelico s čajem, je to spet postavila na mizo ter pazno prisluhnila.

Kaj vam ni Mr. Dayton ničesar povedal? — je vprašal gostilničar Smart.

Niti najmanj, — so odvrnile ženske enoglasno.

Nu, on mi je storil veliko uslugo, — je rekel Smart, — kakršno stori le dober sosed sedu.

Ampak moj dragi Smart, — je rekel smehljaje Dayton, — storil sem le svojo dolžnost kot

mirovni sodnik tega okraja.

Ne, — je nadaljeval Smart — on mi je rešil življenje, ne da bi pri tem gledal na lastno varnost.

O, fantje sami ne bi dovolili, da pride do skrajnosti, — je rekel sodnik, nato pa pripomnil: — Zakaj pa tega ne poveš, Mr. Smart, da ste Irenu z nevarnostjo lastnega življenja rešili življenje?

Potemtakem je moralo biti danes strašno v Heleni, — je dejala Mrs. Dayton.

Nu, nič drugače, kakor vse ostale dni, — je odvrnil Smart ter skomignil z rameni. — Helena se je pač tozadevno že proslavila.

Prav tako je vedno rekel moj ranjki mož, — se je spet vmešala klepetulja Mrs. Breidelford. 'Lojza,' je rekel, 'ne ostani več v Heleni, kadar jaz umrjem, temveč se izseli od tu. Ti si prenežna in preslabotna za tako divje življenje. Ti nikakor ne spadaš v to ozračje in to okolico.' Ah, ti moj ljubi mož! In še na smrtni postelji sem mu morala objubiti, da se izselim. Toda, kam naj grem? Tukaj si vsaj naredim življenje. Saj pridno sem, to mi je treba priznati. Moj pokojni mož je zmerom rekel: 'Lojza, ne ženi se toliko, ker se boš do smrti izdelala. Ti prav nič ne pomisliš, da spadaš k nežnemu spolu. Ampak pozneje boš že še spoznala, ko bo že prepozno in ko mene več ne bo.' Ah, Mrs. Dayton, ne morete si predstavljati, kako je ta človek vse vnaprej videl in kako preoroški dar je imel! Vedno me je svaril in mnogokrat je rekel: 'Lojza,' je rekel —

Upam, da je zdaj pri vas kdo doma in da hiša ni prazna, — je rekel takrat Smart ter se obrnil h klepetulji.

Pri meni? — je vprašala Mrs. Breidelford prestrašena. — Pri meni, Mr. Smart? Žive duše ni pri meni doma. Ampak, za božjo voljo, kakšen obraz pa delate? Pa se vendar ni pri meni kaj zgodilo? Rotim vas, Mr. Smart, pri izveličanju vaše duše, kaj —

Nikar se ne strašite brez potrebe, kajti ko sam videl, je morda samo —

Kaj, za božjo voljo, ste vendar videli? — je vzkliknila Mrs. Breidelford v smrtnem strahu.

Mr. Smart pa je ostal popolnoma miren in je odvrnil:

Pravzaprav nisem videl nič posebnega. Ko sem šel pred četrto ure mimo vaše hiše, je stal nekdo pri zadnjem oknu ter trkal nanj.

In kaj je storil mož potem? — je vprašala nestrpno Mrs. Breidelford.

Jaz sem se torej ustavil in opazoval, kaj hoče oni nekdo — o katerem pa nisem rekel, da je bil mož, pač pa je bila ženska.

Ženska? — je vzkliknila Mrs. Breidelford začudena.

Okno je bilo zaprto, nakar je šla ženska okoli hiše, jaz pa sem ji sledil. Ko je tudi tam potrkala na vrata in ko ni bilo nobenega odziva, je poizkušala v vratih dvoje ključev.

Ah, kanalja! — je vzkliknila Mrs. Breidelford ogorčeno.

In je odprla?

Zal mi je, Mrs. Breidelford, da vam na to ne morem odgovoriti. Takrat sem namreč pogledal na uro ter videl, da sem že itak zelo pozno, zato sem odšel svojo pot.

In je niste prijeli ter izročili sodniji! — je vzkliknila klepetulja.

S temi besedami je skočila kvišku, prijela svojo torbico, nato pa začela še nekaj iskati po sobi.

Mrs. Breidelford, kaj pa še iščete? — jo je vprašala Adela.

Moj klobuk.

I, saj ga imate na glavi!

Lahko noč, Mrs. Dayton! Lahko noč, Mr. Lively! Ah, Mr. Dayton, storite mi to ljubav in pojdite z mano, — je zaklicala nato Breidelfordova. — Vi ste tukaj mirovni sodnik, in če so res morilci in tatovi —

Prav rad bi šel z vami, Mrs. Breidelford, toda mi je nemogoče, ker imam, žal, z Mr. Livelyjem nekaj važnega pravnika, kar se ne da odložiti. Toda pospremil vas bo moj sluga, in če vidite, da bi bilo potrebno, pa potem pokličite konstablerja.

Ampak, dragi Mr. Smart, vi bi bili morali ono tujko vsaj ogovoriti, ko ste videli, da poizkuša ključev v ključavnici njenih vrat, — je rekla Mrs. Dayton, ko je klepetulja odšla.

To bi bila vsevsekakor težavna stvar, — je odvrnil Smart ter si veselo pomel roke. — Mrs. Breidelfordovi bo namreč težko koga najti, ki sploh ne eksistira.

Ki ne eksistira? — je zaklicala Adela začudeno.

Jaz nisem videl žive duše, — je rekel Smart.

Kaj pa ona ženska s ključem? — je vprašal smehljaje Dayton.

Je samo produkt moje fantazije, ki mi je pravkar prišel v glavo, — je odvrnil Sart. — Če je ne bi na ta način odpravil, bi moral še ves večer poslušati to klepetuljo, kaj vse ji je rekel in svetoval njen pokojni mož.

Bog ve, kaj nam je pripravilo čast njenih obiskov? — je rekla Mrs. Dayton. — Noč je že tretjič pri nas in vedno ostaja pozno v noč, dasi mi nismo še nikoli prestopili njenega praga. Ampak, kaj naj storim? Pride kar na lepem, nato nas gnjavi po cele ure s svojimi zgodbami, kadar pa gre, si pa izposodi še celo vrsto raznih malenkosti, kakor šivank, sukanca, svilene niti, kuhinjske posode itd.

Priznati moram, da sem bil začuden, ko sem jo ugledal v vaši družbi, kajti ta ženska ne uživa v Heleni dobrega slovesa, — je rekel Jonatan Smart. — Pošteni ljudje v Heleni se niso samo obrnili od nje, temveč so ji prepovedali tudi vstop v svoje domove.

Jaz pa mislim, — je rekel Mr. Dayton, — da se dela tej ženski, kljub temu, da je res neznosna klepetulja, vendar kriviča. Tudi jaz sem že marsikaj slišal o govoricah, ki gredo o nji, vendar mislim, da je edino, radi česar je v resnici kazniva, to, da na tajnem prodaja Zamorcem žganje.

Pismo za gospoda sodnika, — je tedaj rekla Mulatka Nancy, ki je pravkar stopila v sobo ter izročila Daytonu zganjen list papirja.

Kdo ga je prinesel? — je vprašal sodnik.

Poštni jezdec, — je odvrnila Nancy, — ki je dejal, da je nujno.

Sodnik je pismo odprl ter se

obrnil proti luči, da bi holje videl. Ko je pismo prečital, se je obrnil k svoji ženi in rekel: — Ljuba žena, še nočaj moram obiskati nekega nevarno bolnega človeka. (Kakor se bodo čitatelji spominjali, smo rekli, da je bil Dayton tudi zdravnik).

Tukaj, v Heleni? je vprašala Mrs. Dayton.

Ne, žalibog ne. Deset milj od tu, — je rekel Dayton. — Na vsak način se pred jutri zarana ne bom mogel vrniti. Čuj, Nancy, reci Cezarju, naj takoj osedla moja konja.

Mrs. Dayton je globoko vzdihnila.

Ah, George, — je rekla žalostno, — sicer je lepo, da so tvoje zmožnosti tako upoštevane, vendar bi želela, da bi bil nekoliko več doma. Ti tvoji nepristani nočni pojezdi morajo končno izpodkopati tvoje zdravje.

Nikar ne skrbi, — je rekel smehljaje Dayton ter oblekel suknič, katero mu je v tem prinesla Nancy. — Škodovalo mi to ne bo; sicer bi rajši ostal med vami, ampak ni pomoči. Ali naj bolnike, ki se mi zaupajo, prepuštam njihovim usodi samo stran tega, da ne bom moten v svoji udobnosti? Meni je žal teh siromakov, posebno še zato, ker je v tej okolici pomanjkanje dobrih zdravnikov in se nahaja medicinska veda večinoma v rokah mazačev.

Gospod sodnik ima popol-

nama prav, — je rekel Smart. — Naravnost blagoslov je, katerega se ne moremo dovolj zahvaliti, da imamo v svoji stedi izkušenega zdravnika. Ampak, da po pravici povem, jaz bi bil rad zdravnik, ko ne bi nikoli vedel, hom-li ponoči doma spal ali ne. Kdo pa je bolan?

Oni Nemeč, ki se je šele nedavno tam naselil. Če se ne motim, se piše Brander.

Pravkar slišim prihajati konja, — je rekel Smart. — Ču bo, da se tudi jaz poslovim. Mr. Lively, ali greste tudi vi, ali mislite ostati še tu pri damah?

O, ne, tudi jaz moram iti, sicer bom prepozen. — Mr. Dayton, ali jezdiva isto pot?

Težko, — je odvrnil ta, — si je pripenjal ostone na skrajnje. — Jaz bom odjezdil po stezi, ki vodi v Baylis. Je nekoliko bliže.

(Dalje prihodnjic)

AMERIŠKA RAKETIRJA IN AMERIŠKA VLADA V OČEH OSTALEGA SVETA

(Nadaljevanje iz 2. strani)

na državne in mestne vlade prizadetih krajev.

Na vsak način pa je smešno žalostno dejstvo, da smo v Ameriki, kjer pošast prohibicije korupcije čedalje više dviga svojo ostudno glavo, že tako daleč prijedrali, da smo postali tarča upravičenega zasmeha in pomolavanja vsega ostalega civiliziranega sveta. . .

Mr. in Mrs. Thomas Edison v čakalnici, predno sta odpotovala v Fort Myers, Fla., kjer bosta preživela letošnjo zimo.

THE OLD HOME TOWN

